

Лавров А. Р., Бородіна Н. В. (Україна)

ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СУМІЖНОСТІ СПОРТСМЕНІВ У ТАНЦЮВАЛЬНОМУ ДУЕТІ

Вступ. Спортивні танці – вид спорту де гармонійно поєднані мистецтво й спорт, духовний та фізичний розвиток особистості.

Створити належний соціально-психологічний клімат у спортивному колективі, підібрати спортсменів для танцювальних дуетів так, щоб вони не тільки успішно взаємодіяли на танцювальному майданчику, а й гармоніювали між собою як партнери, побудувати правильні взаємини в колективі – велике мистецтво і велика психолого-педагогічна праця.

Зараз спортивні танці – один з найпопулярніших видів спорту. Заняття спортивними танцями сприяють гармонійному і всебічному розвитку дитини, допомагають розкриттю її творчих здібностей та формуванню спортивного характеру. Важливо й те, що з ранніх років діти вчаться спілкуватись з протилежною статтю, і у подальшому в них не виникає труднощів при спілкуванні. Деталізація у всіх сферах, а особливо, в такій сфері як психологічний клімат та проблеми психологічної сумісності спортсменів у танцювальному дуеті, дуже важлива.

Мета дослідження – визначити та проаналізувати особливості психологічної сумісності спортсменів у танцювальному дуеті для створення максимально комфортних умов психолого-гармонійного розвитку спортсменів з танцювальних видів спорту.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, Інтернет-ресурсів і досвіду передової практики, педагогічний експеримент, анонімне опитування спортсменів.

Результати дослідження та їх обговорення. З життєвого досвіду та з теоретичних надбань науковців відомо, що в складних умовах завжди загострюється емоційно-почуттєве сприйняття дійсності, підвищується ступінь прояву непоступливості, нетерпимості до думок і дій інших, що призводить до зростання конфліктності й агресивності.

Якщо порівняти результати анонімного опитування, щодо контролю ситуації у танцювальному дуеті, між українськими та шведськими партнерами, то можна зазначити, що представники України контролюють міжособистісні ситуації усередині пари більше, ніж шведські спортсмени.

Чоловіки більше схильні до аналітичного мислення та в будь-якій ситуації, як правило, мислять раціонально і націлені на досягнення результату [5]. Чоловік в критичній ситуації здатний швидко мобілізуватися. Чоловіки більш агресивні й імпульсивні. Різні перешкоди у виконанні завдань, здатні розбалансувати їх психологічний стан [7]. Жінки частіше піддаються емоціям і на їх основі приймають відповідальні рішення [6]. Жінки швидше адаптуються до нових умов, підлаштовуючись під обставини [4]. Танцювальному дуету необхідно навчитись розуміти особливості один одного і приймати партнера таким, яким він є, не намагаючись переробляти його характер. Якщо намагатись змінювати характер партнера, почнуться конфлікти і дестабілізація [9].

Висновки. За допомогою отриманих даних щодо психологічного клімату та психологічної сумісності спортсменів у танцювальному дуєті, можна скласти індивідуальну, гармонійну та успішну тренувальну програму для пари.

Ми виявили наскільки важлива психологічна сумісність партнерів та знайшли, який психологічний клімат переважає у танцювальних дуєтах. Також вважаємо необхідним зазначити важливість питання психологічного клімату та проблеми психологічної сумісності спортсменів у танцювальному дуєті. Отримані дані щодо специфічності комбінованих танцювальних дуєтів, психологічного клімату та сумісності партнерів різних країн допоможуть створити програму психологічного супроводу спортсменів з танцювальних видів спорту.

Література:

1. Андреева Г.М. Социальная психология. Изд. 3. М.: Наука, 1994. 325 с.
- 4.
2. Андреева Г.М. Актуальні проблеми соціальної психології. М. 1988. 109 с.
- 5.
3. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровська Л.А. Сучасна соціальна психологія на Заході. Теоретичні орієнтації. М.: МГУ, 1978. 269 с. 6.
4. Лихачев Б.Т. Коллективизм і індивідуалізм // Педагогіка. 1992.. Самара, 2000.
5. Психологія спорту. Є.П. Ільїн. // 2011.. Санкт-Петербург, с. 352.
6. Психологія спорту. Р.С. Вейнберг, Д.Гоулд. // 2014.. Київ, с. 334.
7. Стрес та тривога у спорті. Видавництво: Фізкультура і спорт. // 1983.. Москва, с. 223.
8. Allison, M.T. (1991). Role conflict and the female athlete: Preoccupations with little grounding. *Journal of Applied Sport Psychology*, 3, 49-60.
9. Anthop, J., & Allison, M. (1983). Role conflict and the high school female athlete. *Research Quarterly*, 54, 104-111.

10. Messmer, M.A. (1988). Sports and male domination. *Sociology of Sport Journal* 5, 197-211.